

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 3642/2020
17.09.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Бранке Дражић и Данијеле Николић, чланова већа, у парници тужиле-противтужене АА из ..., чији је пуномоћник Драгана Дамјановић адвокат из ..., против туженог-противтужиоца ББ из ..., чији је пуномоћник Јожеф Кристијан адвокат из ..., ради развода брака, одлучујући о ревизији туженог-противтужиоца која је изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж2 63/20 од 20.02.2020. године, у седници већа која је одржана дана 17.09.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог-противтужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж2 63/20 од 20.02.2020. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду П2 797/2018 од 09.05.2019. године, ставом првим изреке, тужбени захтев је делимично усвојен. Ставом другим изреке, противтужбени захтев је одбијен. Ставом трећим изреке, разведен је брак закључен дана 24.11.2012. године између тужиле-противтужене и туженог-противтужиоца, уписан у матичну књигу венчаних која се води за матично подручје ... под текућим бројем ... за 2012. годину. Ставом четвртим изреке, малолетни ВВ, рођен ... године, поверен је мајци АА на самостално вршење родитељског права са пребивалиштем детета на адреси мајке. Ставом петим изреке, одређен је начин виђања туженог-противтужиоца са малолетним ВВ на начин ближе одређен као у овом ставу изреке. Ставом шестим изреке, обавезан је тужени-противтужилац да на име свог доприноса за издржавање малолетног ВВ плаћа месечно износ од 10.000,00 динара, на руке законској заступници детета мајци АА почев од 09.05.2019. године па убудуће док за то постоје законски услови, 01. до 10-ог у месецу под претњом извршења. Ставом седмим изреке, одбијен је тужбени захтев преко износа досуђеног ставом шестим, а до траженог износа, како је то ближе означено у овом ставу изреке. Ставом осмим изреке, одбијен је примарни противтужбени захтев којим је тужени-противтужилац тражио да се малолетни ВВ повери оцу ББ на самостално вршење родитељског права, те да се обавезе тужила-противтужена да доприноси издржавању малолетног детета, како је то ближе означено у овом ставу изреке. Ставом деветим изреке, одбијен је евентуални противтужбени захтев којим је тражено да се одреди да ће тужила АА и тужени ББ

заједнички вршити родитељско право у односу на малолетног ВВ, као и да се одреди да ће адреса становања малолетног детета бити на адреси оца ББ, у ..., у улици Ставом десетим изреке, одређено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж2 63/20 од 20.02.2020. године, ставом првим пресуде, жалба је одбијена а пресуда Основног суда у Новом Саду П2 797/2018 од 09.05.2019. године у побијаном делу којим је одлучено о самосталном вршењу родитељског права, обавези туженог-противтужиоца да доприноси дечијем издржавању и начину одржавања личних односа малолетног детета са туженим-противтужиоцем, те о противтужбеном захтеву и трошковима поступка (ставови 4-6 и 8-10 изреке) потврђена. Ставом другим изреке, одбијен је захтев туженог-противтужиоца за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правоснажне пресуде донете у другом степену тужени-противтужилац је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану другостепену пресуду, у смислу члана 408. ЗПП („Службени гласник РС“, број 72/11 са изменама и допунама), Врховни касациони суд је нашао да ревизија није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, у току трајања брака парничне странке су добиле заједничко дете, мал. ВВ рођеног дана ... године. Заједница живота парничних странака је прекинута у марту 2018. године. Тужилца-противтужена, рођена ... године, завршила је средњу стручну школу, запослена је на одређено време и остварује месечну зараду од 60.000 динара, за добре резултате на сваких 6 месеци има могућност добијања бонуса који износи 30.000 и више хиљада динара. Актуелно се бави малолетним дететом, живи у породичној кући са мајком и мајчиним ванбрачним партнером у ..., њена мајка је запослена са примањима од око 26.000-27.000 динара месечно, а мајчин ванбрачни супруг остварује месечну зараду од око 40.000 динара и додатне приходе од аренде. Трошкове домаћинства носе мајка тужилце-противтужене и њен ванбрачни партнер, који учествују и у куповини хране за тужилца-противтужену и за дете. Тужени-противтужилац, рођен ... године, завршио је средњу стручну школу, запослен је и остварује месечну зараду око 61.000-62.000 динара. Обе парничне странке немају непокретне имовине, нити обавезу издржавања других лица, осим у односу на малолетног ВВ. Од прекида заједнице живота малолетно дете странака проводи код сваког од њих по недељу дана, при чему када је код тужилце-противтужене иде у вртић у ..., а када је код туженог-противтужиоца у вртић у Према процени Центра за социјални рад обе странке су способне за самостално вршење родитељског права, али предност је дата тужилци-противтуженој зато што показује јасније границе и захтеве у односу на дете, доследна је у спровођењу васпитног поступка и у њеном породичном окружењу постоје јасно одређене улоге и правила, што код детета ствара осећај сигурности и стабилности. Унутар породице туженог-противтужиоца су границе слабе, попустљиве, а породичне улоге су нејасно распоређене и дефинисане. У погледу виђања малолетног детета са туженим-противтужиоцем, странке су постигле споразум да се одвија према моделу одређеном у

изреци побијане пресуде. Међутим, споразум о заједничком вршењу родитељског права парничне странке нису постигле.

Код тако утврђеног чињеничног стања правилан је закључак нижестепених судова да је основан тужбени захтев за поверавање малолетног детета парничних странака на самостално вршење родитељског права мајци, одговарајуће уређење начина одржавања личних односа малолетног ВВ са оцем, као и издржавање, док је противтужбени захтев неоснован.

Одредбом члана 77. став 3. Породичног закона прописано је да један родитељ врши сам родитељско право на основу одлуке суда када родитељи не воде заједнички живот или нису закључили споразум о вршењу родитељског права.

Одредбом члана 266. став 1. Породичног закона прописано је да у спору за заштиту права детета и у спору за вршење односно лишење родитељског права суд је увек дужан да се руководи најбољим интересом детета.

Одредбом члана 270. Породичног закона прописано је да пре него што донесе одлуку о заштити права детета или о вршењу односно лишењу родитељског права суд је дужан да затражи налаз и стручно мишљење од органа старатељства, породичног саветовалишта или друге установе специјализоване за посредовање у породичним односима.

Одредбом члана 272. став 2. истог закона прописано је да ако родитељи нису закључили споразум о вршењу родитељског права или суд процени да њихов споразум није у најбољем интересу детета, одлуку о поверавању заједничког детета једном родитељу, о висини доприноса за издржавање од стране другог родитеља и о начину одржавања личних односа детета са другим родитељем доноси суд.

У смислу одредбе члана 266. став 1. Породичног закона, и по налажењу Врховог касационог суда, најбољи интерес детета је да буде поверено на самостално вршење родитељског права мајци, имајући у виду утврђено чињенично стање, извештај центра за социјални рад, односно органа старатељства, као и чињеницу да споразум о заједничком вршењу родитељског права парничне странке нису постигле.

Побијана пресуда је донета у складу са напред наведеним одредбама породичног закона, као и члана 3. став 1. Конвенције о правима детета.

Неосновани су наводи у ревизији туженог-противтужиоца да је до одлуке суда дошло погрешном применом материјалног права, односно погрешним тумачењем члана 75. Породичног закона, јер је тим чланом предвиђена могућност одређивања да родитељско право родитељи врше заједнички и када не воде заједнички живот, па би се тумачењем да је заједничко вршење родитељског права једино могуће када постоји споразум родитеља, дошло у ситуацију да практично никад не може да се донесе одлука о заједничком вршењу родитељског права, па ни када би то било у најбољем интересу детета, јер непристајање једног од родитеља на закључење таквог споразума, искључује могућност суда да донесе одлуку која би била у најбољем интересу детета.

Када законодавац предвиђа заједничко вршење родитељског права, онда има у виду споразум родитеља који је услов таквог начина вршења права родитеља. Уколико споразума нема, или споразум због промењених прилика отпадне, онда није могуће заједничко вршење родитељског права. У овом случају нема споразума о заједничком вршењу родитељског права, због чега је суд правилно одбио захтев туженог-противтужиоца, ценећи при том и најбољи интерес детета у складу са утврђеним чињеничним стањем.

Са изнетих разлога сагласно одредби члана 414. ЗПП одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Бранислав Босиљковић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић